

Fiil Çatısı - 2

1. (I) Hepimiz hayatta zor bir sınavla karşılaşmışızdır mutlaka. (II) Okul sınavı, üniversite finali ya da işimizle ilgili bir test olunca hep şu öğüt verilir: (III) Çalışma planı yapın. (IV) Plan yaparak test hazırlıklarınızı, sınav öncesi bir iki yoğun çalışma dilimi yerine daha geniş bir zamana yayın. (V) Bunlar doğru tavsiyelerdir ancak çoğu insan uymaz bu tavsiyelere.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin çatı özelliği için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. işteştir.
B) II. edilgendir.
C) III. dönüşlüdür.
D) IV. geçişlidir.
E) V. etkendir.

2. İnsanı çağrışımlar seli sarar, bazen tatlı bazen acı.

Bu cümledeki yüklem çatı özellikleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Etken – geçişli
B) Edilgen – geçişsiz
C) Etken – geçişsiz
D) Dönüşlü – ettirgen
E) İşteş - oldurgan

3. I. Cevizleri, elleri titreyerek ve gözleri parlayarak bölüş-
tüler.
II. En sevdiğim arkadaşımın yıllar önce bir düğünde ta-
nıştık.
III. Hüzünden uzak gökyüzünde kuşlar özgürce uçuşu-
yor.
IV. Uzunca bir aradan sonra eski dostumla Ankara'da
buluştuk.
V. Yönetim kurulu üyeleri, bu konuyu sabaha kadar tar-
tıştılar.

**Numaralanmış cümlelerin hangilerinde yüklem, özne-
sine göre işteş, nesnesine göre geçişli fiildir?**

- A) I ve II. B) I ve V. C) II ve III.
D) III ve IV. E) IV ve V.

4. I. Garsonlar, bu büyük bardaklara birazdan su doldura-
caklar.
II. Kasaba halkına ilk kez bir tiyatro oyunu izletecektik.
III. Babası başka bir şehirde iş bulunca onu yatılı okula
yazdırmıştı.
IV. Rüzgâr, ağacın yeşilden çok, siyaha çalan yaprakları-
nı titretiyordu.
V. Ayağı takılıp yere düşen çocuğu dikkatli bir şekilde
kaldırdı.

**Numaralanmış cümlelerden hangilerinin yüklemli
ettirgen çatılıdır?**

- A) I ve II. B) II ve III. C) II ve IV.
D) III ve V. E) IV ve V.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinin yüklemi edilgen ça-
tılı bir eylemdir?

- A) Tüm kitapları detaylı bir biçimde okumalısın.
B) Elimizden gelen her şeyi yapacağız.
C) Uçaklar buraya yönlendiriliyordu.
D) Onunla tüm ayrıntılara detaylıca baktık.
E) Dersin sonuna doğru not almayı bıraktı.

6. Bu endemik bitkileri evin balkonundaki saksıda büyütüyo-
ruz.

**Bu cümle çatı özellikleri aşağıdakilerin hangisinde
doğru verilmiştir?**

- A) Edilgen – oldurgan
B) Dönüşlü – geçişli
C) İşteş – geçişli
D) Etken – oldurgan
E) Etken – geçişsiz

7. Osmanlı Devleti'nde 19. yüzyıla kadar yapılmış kanunlarda ve kurulan müesseselerde İslami esaslar temel alınmıştır.

Bu cümlelerin çatı özellikleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Edilgen – oldurgan
B) Etken – geçişli
C) İşteş – geçişli
D) Dönüşlü – etken
E) Edilgen – geçişsiz

8. (I) Söyleşi, deneme ve fıkayla benzerlikleri çok olan bir yazı türüdür. (II) Tıpkı benzeri yazı türlerinde olduğu gibi söyleşide de yazar, okurlarıyla sohbet eder. (III) Seçtiği konuda kendi görüşlerini rahatça dile getirir. (IV) Okurunu düşündürmek, söyleşiye onu da katmak ister. (V) Genellikle günlük konular üzerine yazılır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinin yüklemde çatı özelliği aranmaz?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir işin birlikte yapıldığı anlamı vardır?

- A) Seninle en son on yıl önce görüşmüştük.
B) O oyuncular, son hamleden önce bakiştılar.
C) Yarın erkenden kalkmak için anlaştık.
D) Filmin son sahnesinde seyirciler gülüştü.
E) Kardeşimle iki yıl boyunca mektuplaştık.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemin kim tarafından yapıldığı belli değildir?

- A) İşten ayrılmadan önce buraya uğrayıp bizimle veda-
laşacaktı.
B) Şinasi, dönemin sadrazamının onayıyla Fransa'ya
eğitim almak için gider.
C) Namık Kemal, tiyatroya özel bir önem vermiştir.
D) Onun şiirlerini halk yüzyıllar sonra da severek oku-
muş.
E) Bu dönemde özellikle nesir alanında Batı'dan birçok
edebî tür alınmıştır.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinin yüklemi geçişsiz-
ken, aldığı ekle geçişli hâle getirilmiştir?

- A) Yaşlı ninenin sözleri meydanda bulunan herkesi gül-
düdü.
B) Hastaları tek tek dolaşp onlara su içirmiş.
C) Yeni taşınacağı daireyi bir arkadaşına boyattı.
D) Derse geç kalınca konunun en önemli yerini öğren-
medi.
E) Sorumluluk almaları için çantalarını çocuklara taşıtır-
larmış.

12. (I) Söyleşide yalın, açık, kıvrak bir dil kullanılır. (II) Yazar, zaman zaman sorular sorarak dikkati canlı tutar. (III) Söy-
leşinin, okurların çok sevdiği türler arasında yer aldığını
söylemeliyiz. (IV) Ahmet Rasim, Suut Kemal Yetkin, Nu-
rullah Ataç, Şevket Rado gibi sanatçılar söyleşi türünde
tanınmışlardır. (V) Okurlar da bu sanatçıları beğenerek
okuyor.

**Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangileri etken
çatılı değildir?**

- A) I ve II. B) I ve IV. C) II ve III.
D) III ve IV. E) III ve V.

